

Сравнеге тия свидѣтелства съ писмата на г-жа Севине, въ които тя расправя (съ голѣмо впрочемъ лекомислие) ужаситѣ на които е тя била очевидица въ Бретань; съ *Припомнянията* на селянина Жамере Дювалъ, който е далъ една проста, но сърдцераздираща картина на злощастията въ Шамнанъ, начъртана отъ человекъ, който самъ е истеглилъ тѣжестъта имъ; и отчетътъ на главния интендантинъ въ Нормандия, на богатата Нормандия, която той ето какъ описва: „главнитѣ пѣтища бѣха прѣпълнени съ просяци пропѣдени отъ домоветѣ си отъ гладътъ и голотията.“ — Вижте отчетътъ на единъ отъ губернаторитѣ въ Дофине: „Большинството население е прѣкарало зимата, като се е хранило съ корене и желжди; а сега за сега (прѣзъ май) тѣ ядѣтъ трѣви отъ ливадитѣ и дървени кори.“ Прѣгледайте запискитѣ адресирани до Херцога Бургонски, по негово искание, отъ провинциалнитѣ интенданти, само едно кратко изложение отъ които съдържа осемъ тома. — Запознайте се съ раскрытията на министра д'Аржансонъ върху Менъ, Ангумуа, Туренъ, Горенъ-Пуату, Перигоръ, Орлеане, Берри и съставете си една идея за бѣдствията, които налягаха работническитѣ классове: „Достовѣрно е извѣстно, че въ Франция сж измрѣли отъ нищета въ разстояние на двѣ години повече френци, отъ колкото сж погинали прѣзъ всичкитѣ войни въ времето на Людовикъ XIV.“

Най сетнѣ вгледайте се съ единъ ужасъ въ портрета на френския селянинъ, нарисуванъ отъ единъ извѣстенъ моралистъ (Ла Брюйеръ): „Срѣщатъ се едни подивѣли същества, мъжки и женски, прѣснати по селата, кални, посърнали и изгорѣли отъ слънцето, наведени къмъ земята, която тѣ ровѣтъ и прѣобръщатъ съ неуборимо упорство. Тѣ като че ли иматъ членораздѣлителна рѣчь и когато се възправятъ на крака, като че ли иматъ и човѣчески образъ; и наистина,